

KONU: TÜRK PARASI KIYMETİNİ KORUMA HAKKINDA 32 SAYILI KARARA İLİŞKİN 2008-32/34 SAYILI TEBLİĞ'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR 2022-32/66 SAYILI TEBLİĞ'E İLİŞKİN DUYURU

Firmalar, Hangi Malların Satış Bedelini Dolar Olarak Tahsil Edemez?

28/2/2008 tarihli ve 26801 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)'in 8 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasının sonuna 66 Numaralı Tebliğ ile "Ancak sözleşme konusu **ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.**" cümlesi eklenmiştir.

Buna göre, Türkiye'de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; **taşıt satış sözleşmeleri dışında kalan menkul satış sözleşmelerinde*** sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endekli olarak kararlaştırmaları mümkündür. Ancak sözleşme konusu **ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.**

Bu zorunluluk kapsamına kamu müteahhitleri girmez. Başka bir deyişle, Kamu sözleşmelerinde döviz cinsi veya dövize endekli ödeme yapılabilir ve kabul edilebilir.

Bu işlemlere ilişkin açıklamalar aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

*** Tebliğ'de geçen "menkul" ibaresinin gayrimenkul tanımına girmeyen her türlü mal ve eşyayı kapsar.**

Satış İşlemleri	Fatura	Fatura Karşılığında Alınan Çek	Sözleşme	Ödeme
Emtia Satışları	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Gayrimenkul Satışları	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz	Dövizli Olamaz
Taşıt Satışları	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir
Taahhüt İşleri	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir

A-Emtia Satışları:

Emtia Satışları	Fatura	Fatura Karşılığında Alınan Çek	Sözleşme	Ödeme
Halı	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
İplik	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Çocuk Bezi	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Bitkisel Yağ	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Demir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Makarna	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Deterjan	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Bakliyat	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Ambalaj	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Hazır Beton	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz
Un	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz

B-Gayrimenkul Satışları:

Gayrimenkul Satışları	Fatura	Fatura Karşılığında Alınan Çek	Sözleşme	Ödeme
Arazi	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz	Dövizli Olamaz
Arsa	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz	Dövizli Olamaz
Dükkan	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz	Dövizli Olamaz
Konut	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olamaz	Dövizli Olamaz

C-Taşıt Satışları:

Taşıt Satışları	Fatura	Fatura Karşılığında Alınan Çek	Sözleşme	Ödeme
Otomobil	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir
Kamyon	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir
Tır	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir
İş Makinası	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir
Otobüs	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir

D-Müteahhitlik Faaliyetleri:

Müteahhitlik Faaliyetleri	Fatura	Fatura Karşılığında Alınan Çek	Sözleşme	Ödeme
TOKİ Müteahhitleri	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir
Karayolları Müteahhitleri	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir
Belediye Müteahhitleri	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir
Alt Taşeronlar	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir	Dövizli Olabilir

Kaynak:

Resmi Gazete Tarihi ve Numarası	Yasal Dayanak
19.04.2022 - 31814	Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 66 Numaralı Tebliğ

[Firmalar, Hangi Malların Satış Bedelini Dolar Olarak Tahsil Edemez? \(muhasabetr.com\)](http://muhasabetr.com)

[Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair 2022-32/66 Sayılı Tebliğ’e İlişkin Duyuru - T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı \(hmb.gov.tr\)](http://hmb.gov.tr)

Basın Açıklaması – 21 Nisan 2022

Bilindiği üzere, 13.09.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 12.09.2018 tarihli ve 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar’da Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri belirli sözleşme türlerinde sözleşme bedelinin ve diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endekli olarak belirlenemeyeceğine ilişkin bazı düzenlemeler yapılmış olup, söz konusu düzenlemeler sonrasında Bakanlığımızca belirlenen istisnalara ise Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 2008-32/34 sayılı Tebliğ’in 8’inci maddesinde yer verilmiştir.

19.04.2022 tarihli 31814 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan ve 2008-32/34 sayılı Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair 2022-32/66 sayılı Tebliğ ile bahse konu 8’inci maddenin dokuzuncu fıkrasının sonuna “Ancak sözleşme konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunludur.” cümlesi eklenmiş, on beşinci fıkrasında yer alan “kararlaştırılması” ibaresi “kararlaştırılması, ödenmesi ve kabul edilmesi” şeklinde değiştirilmiştir.

Bakanlığımızca, Türk parasının kıymetini koruma amacıyla oluşturulan kambiyo mevzuatının temel amacına uygun olacak şekilde, serbest piyasa koşulları çerçevesinde Türk Lirasının kullanımını önceliklendirmeye ve dolarizasyonla mücadeleye yönelik çalışmalara kararlılıkla devam edilmektedir.

Bu kapsamda, söz konusu değişikliklerle; menkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedellerinin döviz cinsinden veya dövize endekli olarak kararlaştırılmasına imkân tanıyan istisnanın piyasanın işleyişini ve ticaretin devamlılığını sekteye uğratmamak amacıyla korunması ancak bu sözleşmeler konusu ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesinin ve kabul edilmesinin zorunlu hale getirilmesi, kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin ise bu zorunluluktan muaf tutulması hedeflenmiştir.

Diğer taraftan, Türkiye’de yerleşik kişilerin;

1. 19.04.2022 tarihinden önce kendi aralarında akdetmiş oldukları menkul satış sözleşmelerinin ifası kapsamında 2022-32/66 sayılı Tebliğ’in yürürlük tarihi öncesinde dolaşıma girmiş bulunan döviz cinsinden kıymetli evraklar kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmaması,
2. 19.04.2022 tarihinden önce düzenlenmiş faturalar kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmaması,
3. Borsa İstanbul A.Ş. Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası’nda döviz cinsinden gerçekleştirilen kıymetli maden ve kıymetli taş alım satım işlemleri ile bu işlemlerin takası kapsamındaki ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi şartının aranmaması hususları Bakanlığımızca uygun bulunmuştur.

Ayrıca,

- Tebliğ’de geçen “menkul” ibaresinin gayrimenkul tanımına girmeyen her türlü mal ve eşyayı kapsadığının,
- Yapılan değişikliğin Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdettikleri/akdedecekleri menkul satış sözleşmeleri konusu ödeme yükümlülüklerine ilişkin olması sebebiyle, Türkiye’de yerleşik kişiler ile dışarıda yerleşik kişiler arasında akdedilmiş/akdedilecek menkul satış sözleşmelerine ilişkin ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden yerine getirilmesi ve kabul edilmesi zorunluluğunun bulunmadığının,
- Yapılan değişikliğin yürürlüğe girdiği 19.04.2022 tarihi ve bu tarih sonrasında döviz cinsinden düzenlenmiş olan çek vb. ödeme araçlarının Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdettikleri/akdedecekleri menkul satış sözleşmeleri konusu ödeme yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde kullanılmasının mümkün olmadığına,
- Yapılan değişikliğin taşıt satış sözleşmelerinin mevcut durumunu değiştiren bir hüküm içermediğinin, 19.04.2022 tarihinde gerçekleştirilen değişiklik öncesinde olduğu gibi değişiklik sonrasında da Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri taşıt satış sözleşmelerinde sözleşme bedeli ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerinin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmasının mümkün olmadığına,
- 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin olarak yapılan sözleşmelerin, Tebliğ’in 8’inci maddesinin on yedinci fıkrasına tabi olduğunun ve bu sözleşmelere ilişkin yükümlülüklerin 19.04.2022 tarihinde yapılan değişiklik kapsamında olmadığına,
- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçlarının (yabancı sermaye piyasası araçları ve depo sertifikaları ile yabancı yatırım fonu payları da dahil olmak üzere) döviz cinsinden oluşturulması, ihracı, alım satımı ve yapılan işlemlere ilişkin yükümlülüklerin döviz cinsinden kararlaştırılmasının Tebliğ’in 8’inci maddesinin on sekizinci fıkrası uyarınca mümkün olduğunun ve bu işlemlere ilişkin yükümlülüklerin 19.04.2022 tarihinde yapılan değişiklik kapsamında olmadığına,
- Tebliğ’in 8’inci maddesinin diğer fıkralarında yer alan menkul satış sözleşmeleri dışındaki sözleşmelere ilişkin ödeme yükümlülüklerinin Türk parası cinsinden kabul edilmesi ve yerine getirilmesine yönelik herhangi bir değişiklik yapılmadığının ve mevcut istisnaların geçerli olduğunun,

Belirtildiğinde fayda görülmektedir. Kamuoyuna duyurulur.